

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyně JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobkyně: I. D.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová 25, PSČ 225 08, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 11. 2015, č. j. „X“, o invalidním důchodu,**

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 11. 2015, č. j. „X“, kterým byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 10. 2015, č. j. „X“, kterým byla žalobkyni zamítnuta žádost o invalidní důchod s odkazem na ust. § 38 a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť jí dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 17. 9. 2015 z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 25% a nelze ji tak považovat za invalidní.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí. Domnívá se, že lékařská posudková komise, posléze správní orgán nedostatečně zhodnotily její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Rozhodnutí žalované tak bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a jako takové by mělo být zrušeno a vráceno k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že při určování poklesu pracovní schopnosti vycházela ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních

vyšetření. V otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněného dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem byla žalovaná vázána posudkem lékaře příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Posudek o invaliditě obsahoval kromě formálních náležitostí rovněž posouzení a datum posouzení zdravotního stavu, včetně pracovní schopnosti pojištěnce a míry jejího poklesu. Ze spisové dokumentace žalobkyně bylo zjištěno, že nesplňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu, neboť míra poklesu pracovní schopnosti v jejím případě dosahovala pouze 30%, kdy rozhodující příčinu jejího dlouhodobě nepříznivého stavu představuje zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 4b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20%, jenž byla žalobkyni s ohledem na další postižení dle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity navýšena o 10%. Skutkový stav byl zjištěn z vypracovaného lékařského posudku, který se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi a jednoznačně vymezil příčinu dlouhodobě nepříznivého stavu žalobkyně. Žalovaná tak i nadále trvala na svém rozhodnutí.

Při jednání soudu konaném dne 20. 2. 2017, žalobkyně přednesla svoji žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení a zdůraznila, že její zdravotní stav není dobrý a neustále se zhoršuje. Má problémy se sluchem, které jí vrazně limitují v běžném životě, a také má problémy psychické, díky čemuž musí brát antidepresiva, které jí způsobují problémy se spánkem.

Pověřená pracovnice žalované pak při ústním jednání před soudem konaném téhož dne navrhla zamítnutí žaloby pro nedůvodnost a odkázala na zdravotní posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 6. 6. 2016, jenž nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, když tento posudek dotyčná pracovnice sledává uplným a objektivním.

Napadené rozhodnutí žalované i jemu předcházející rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o invalidní důchod bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. M. V., pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, která při lékařské prohlídce dne 17. 9. 2015, posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že

nesplňuje požadavky pro přiznání invalidního důchodu. Dle závěru dotyčné lékařky pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu u žalobkyně odpovídá 25 %, tj. zdravotnímu postižení uvedenému v kapitole VIII., položce 4a, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 15%. Vzhledem k dalším zdravotním postižením žalobkyně byla tato hodnota dle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšena o 10%. Na základě tohoto posudku bylo vydáno dne 5. 10. 2015 rozhodnutí č.j. 735 312 2909, kterým byla žalobkyni zamítnuta žádost o invalidní důchod. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včasné námitky, kde nesouhlasila se zjištěnými závěry. Navrhovala nové posouzení jejího zdravotního stavu a přiznání invalidního důchodu.

Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě žalobkyně ze dne 18. 11. 2015, který byl vyhotoven lékařkou MUDr. D. H. Tato lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla k závěru, že posouzení v prvostupňovém řízení proběhlo v souladu s platnými předpisy sociálního zabezpečení a neshledala medicínské důvody ke změně posudkového závěru, který potvrdila. Dle závěru dotyčné lékařky pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu u žalobkyně odpovídá celkem 20 %, tj. postižení uvedenému v kapitole V., položce 4b, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Vzhledem k dalšímu zdravotnímu postižení žalobkyně se podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, zvyšuje tato hodnota o dalších 10%. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti dosahuje 30%. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým byly námitky žalobkyně zamítnuty, když pro vznik invalidity alespoň prvního stupně je nutný pokles pracovní schopnosti minimálně o 35%.

Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Dle ust. § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.

Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity, kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.

V projednávané věci byla žalobkyni zamítnuta žádost o invalidní důchod, neboť dle posudku posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 17. 9. 2015 pokles pracovní schopnosti u žalobkyně dosahuje míry 25%, tudíž není invalidní. Napadeným rozhodnutím pak byly zamítnuty námitky žalobkyně, když posudková lékařka v rámci přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně v řízení o námitkách rovněž dospěla k závěru, že pokles její pracovní schopnosti dosahuje 30%, přičemž pro vznik invalidity alespoň I. stupně je nutný pokles minimálně o 35%.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda u ní nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 35%, když brojí proti rozhodnutí žalované o odnětí invalidního důchodu. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud v daném řízení již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobkyně získala potřebnou dobu pojištění.

Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky MUDr. D. H., která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně a posoudila také pokles její pracovní schopnosti.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu

žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 6. 6. 2016. Žalobkyně byla jednání komise přítomna a přímo při jednání komise byla vyšetřena odborným lékařem z oboru psychiatrie. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (odborné nálezy - psychiatrické MUDr. H. ze dne 26. 8. 2015, ORL vyšetření MUDr. K. ze dne 29. 7. 2015 a 5. 8. 2015 a propouštěcí zprávy z psychiatrického oddělení z roku 2011 a 2012), lékařského nálezu ošetřujícího lékaře MUDr. H. ze dne 4. 9. 2015, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, a posudkového zhodnocení k námitkovému řízení České správy sociálního zabezpečení od MUDr. H. ze dne 18. 11. 2015, pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí nebyla žalobkyně invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb.

Komise konstatovala, že u žalobkyně se nejednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%. Posuzovaná tak není považována za invalidní. Komise prostudovala veškerou doloženou odbornou lékařskou dokumentaci. Zjistila, že žalobkyně trpí chronickým psychickým onemocněním, pro které byla opakovaně hospitalizována na psychiatrickém oddělení. Jedná se o periodickou depresivní poruchu u úzkostné osobnosti s oscilujícím průběhem tj. zdravotního postižení uvedeného v kapitole V., položce 4b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro kterou je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15 – 20%. Vzhledem ke zdravotnímu postižení sluchu byla míra poklesu pracovní schopnosti dle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity navýšena o 10%. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně tak dosahuje 30%.

Komise konstatovala, že z vyhodnocení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je zřejmé, že se jedná z funkčního hlediska o lehké postižení depresivními epizodami s lehce sníženou úrovní sociálního chování, kdy některé denní aktivity mohou být vykonávány s obtížemi. Za rozhodující příčinu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti považuje psychické onemocnění žalobkyně periodickou depresivní poruchou úzkostné osobnosti, nikoli funkční postižení sluchu s celkovou ztrátou sluchu, jak tomu bylo v předchozích posudcích. Dle komise u žalobkyně nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%. K datu vydání napadeného rozhodnutí tak žalobkyně nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Závěrem komise konstatovala, že v případě kdy žalobkyně není schopna využít dosaženého vzdělání, zkušeností a znalostí nebo pokračovat v předchozí výdělečné činnosti, je plně schopná a nic jí nebrání v rekvalifikaci na jiný druh výdělečné činnosti.

Po zhodnocení výše předestřené důkazy v podobě zdravotního posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 6. 6. 2016, který byl proveden při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení. Posudek ze dne 6. 6. 2016, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně byla přítomna při jednání komise a byla přešetřena přítomným odborným lékařem z oboru psychiatrie.

Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom naprosto shodně jako posudková lékařka Lékařské posudkové služby ČSSZ, pracoviště Ústí nad Labem, ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobkyně dospěli k naprosto shodnému závěru, že dosahuje 30%, nicméně přes tuto skutečnost je patrné, že žalobkyně nesplnila podmínku základní podmínku pro vznik nároku na invalidní důchod, která je zakotvena v ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, a to dosažení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti minimálně ve výši 35%.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, když za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek ze dne 6. 6. 2016 Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevzesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně, poté co byly seznámeny s tímto posudkem.

Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, přitom koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003 - 50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003 - 48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008 - 92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Pro úplnost soud směrem k žalobkyni poznamenává, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měla v době rozhodování žalované, tj. ke dni 23. 11. 2015. Zhoršení stávajících zdravotních obtíží, ke kterým by mělo dojít po tomto datu popř. vznik nových zdravotních obtíží, nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno. Ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobkyně tak má možnost poukazovat na své případně stále se zhoršující zdravotní obtíže, které nastaly po 23. 11. 2015 a které by měla mít řádně zdokumentované lékařskými zprávami, v případném novém správním řízení. Důvodem pro přiznání nároku na určitý stupeň invalidity ovšem nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho špatném zdravotním stavu. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 20. února 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Zlatová